

pad voort. De werken, die na het „Ave Maria” ontstaan, toonen alle de geleidelijke, langzaam maar zeker zich voltrekkende verandering en evolutie zijner kunst. „Het Kruis” (Tyroler Landes-Museum, Innsbrück) geeft een duidelijk beeld van het probleem, dat Egger Lienz tracht op te lossen: het historisch werk in monumentalen vorm. Het stelt een episode voor uit den strijd om de Lienzer Klause. De student Georg Haspinger uit Freiburg had de doodelijk vermoeide boeren, die door de Franschen in de kluis waren teruggeworpen, om zich heen verzameld in gebed. De vijand maakte zich gereed tot den stormaanval over te gaan. Haspinger greep een crucifix en wist door zijn gebaar de uitgeputte scharen opnieuw aan te vuren. De figuren, compact op elkaar gedrongen, het felle gebaar van het heffen van het crucifix, de dreunende voorwaartsstuwing dezer opnieuw aangevuurden, hun wilseenheid en het pathos dezer geïndividualiseerde menigte, dit alles werkt zeer suggestief. In dit stuk zijn voor het laatst nog de uiterlijke distinctieven van den tijd. Het is nog „een episode uit 1809” en niet een algemeene gebeurtenis, onafhankelijk van tijd en plaats, zooals zijn volgend werk: „Na de sluiting van den vrede van Tyrol” (1902). De episode is hier slechts inspiratie tot een gevoelsmoment van meer algemeenen zin. In „de Bedevaartgangers” (Galerie Mannheim) zien wij de ontplooiing van Egger-Lienz tot monumentaal-decoratief schilder, die diepe gedachten in groote vormen weet weer te geven. In de ruimte staan groote figuren, terwijl weerszijden verticale palen het vlak in een tryptiek verdeelen. De op het kruishout gestrekte armen omvatten de figuren in een opperst gebaar van genade en liefde. Tot achtergrond, waartegen de figuren scherp zich afteekenen, dient een houten balken-wand. In een repliek, die de meester van dit werk maakte, is de Christus vervangen door kelk en hostie.

Uit denzelfden tijd dateert ook „De Zaaier”. Hierin bereikt de meester de uiterste versobering. De figuur is volkomen decoratief opgevat, de kleuren monotoner en dun en in groote vlakken aangebracht. De penseelstreek onzichtbaar.

Dan ontstaat (1909—1912) één zijner hoofdwerken: „Het Leven”. Volkomen logisch schijnt het uit zijn voorafgaande scheppingen gegroeid te zijn. Het stelt een huis in aanbouw voor. Slechts het balkenstaketsel staat. In het midden, de boer en zijn vrouw, staande. Hij, het symbool van ingehouden kracht, de werkzame knuisten onhandig naar beneden hangend, als onwillig in hun gedwongen rust. Naast hem, de vrouw, de armen gekruist over haar schoot, die het nieuwe leven bergt. Met haar scherpe gelaatstrekken in het stuursche gezicht en de peinzende oogen, het symbool van vrouwensmart en huiselijke zorgen. Verticale balken snijden het middenstuk af, waardoor, als bij een drieluik, zijvleugels gevormd worden, die de vier fasen van den menschenleeftijd voorstellen. In den linker-